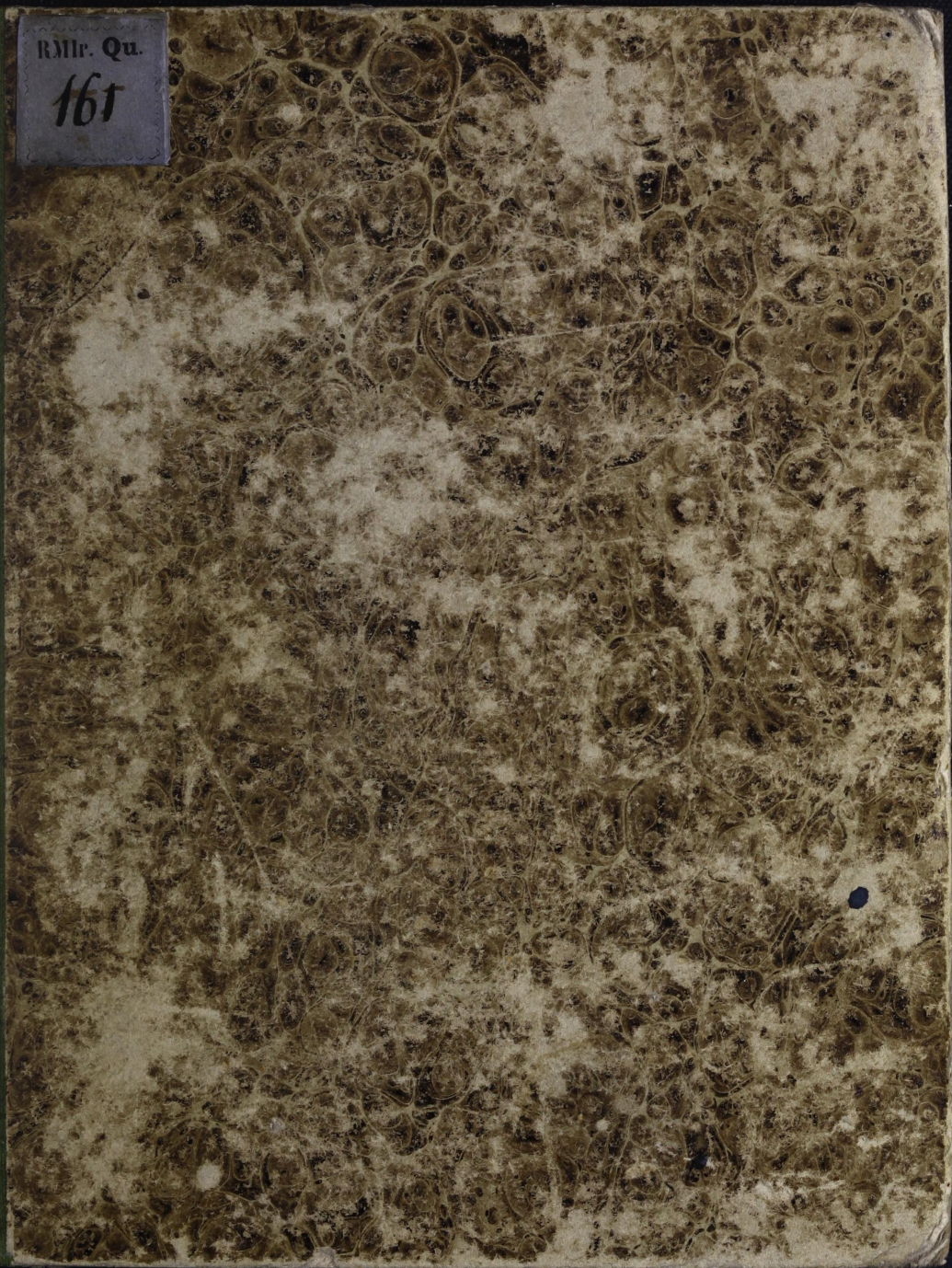

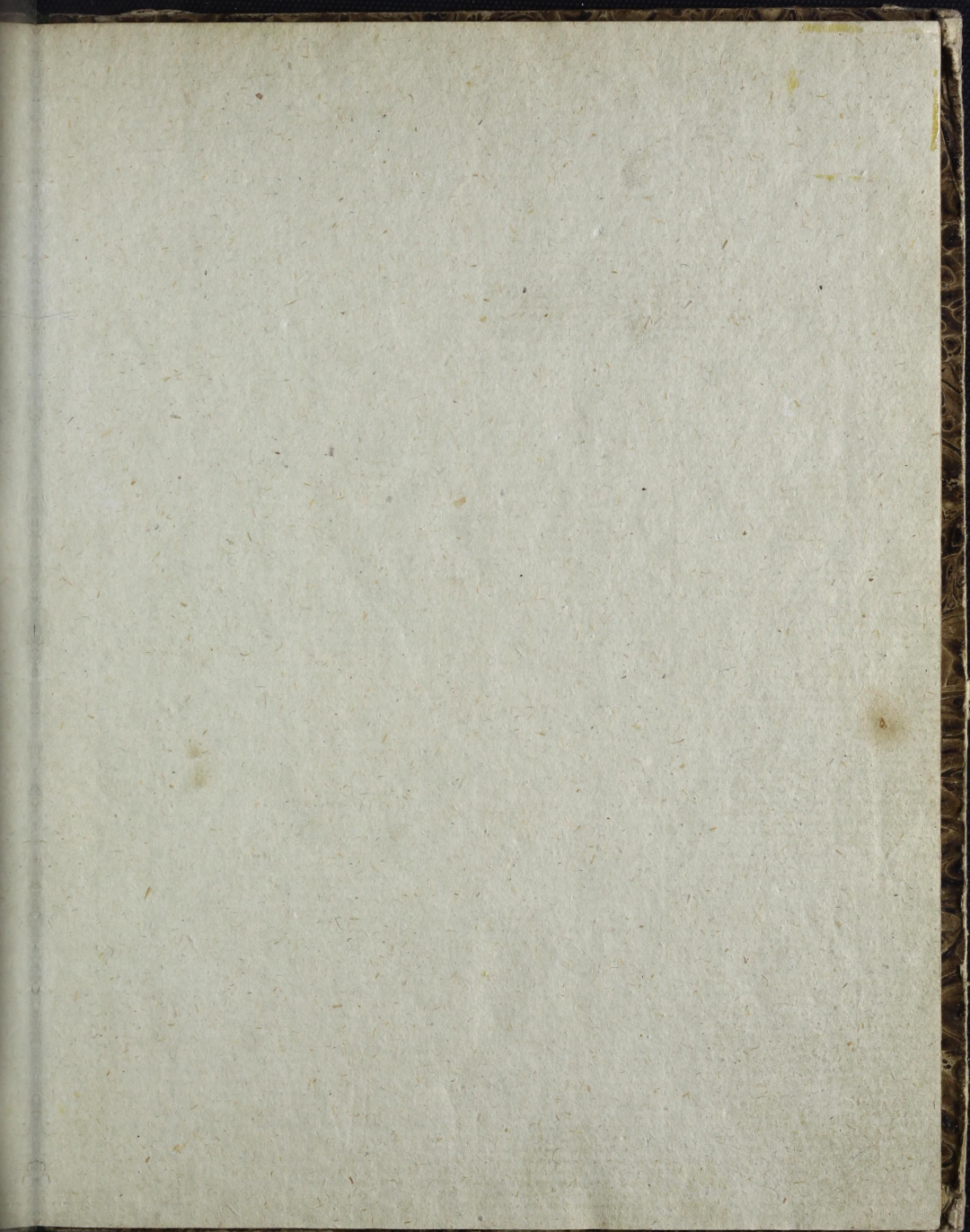
RMr. Qu.

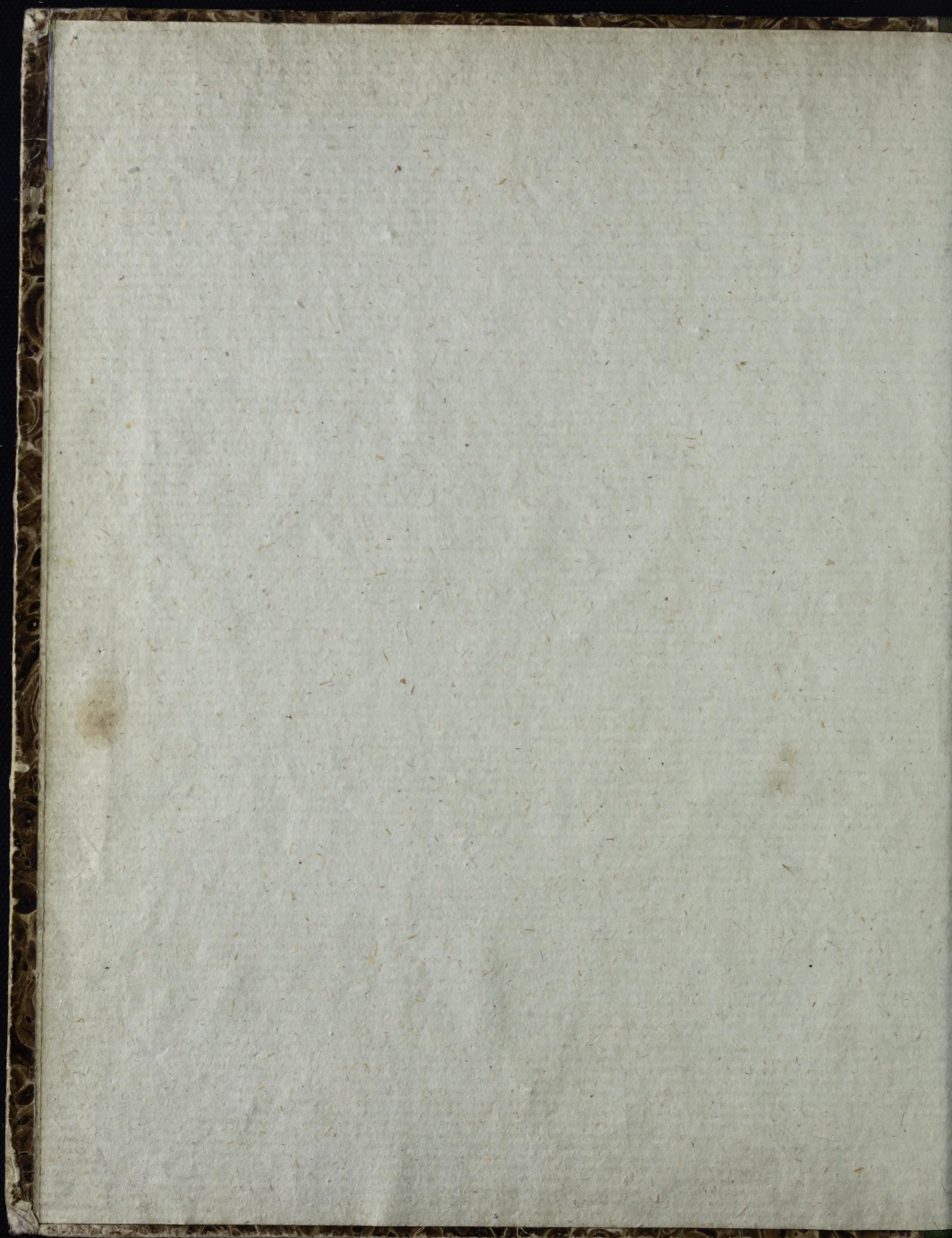
161

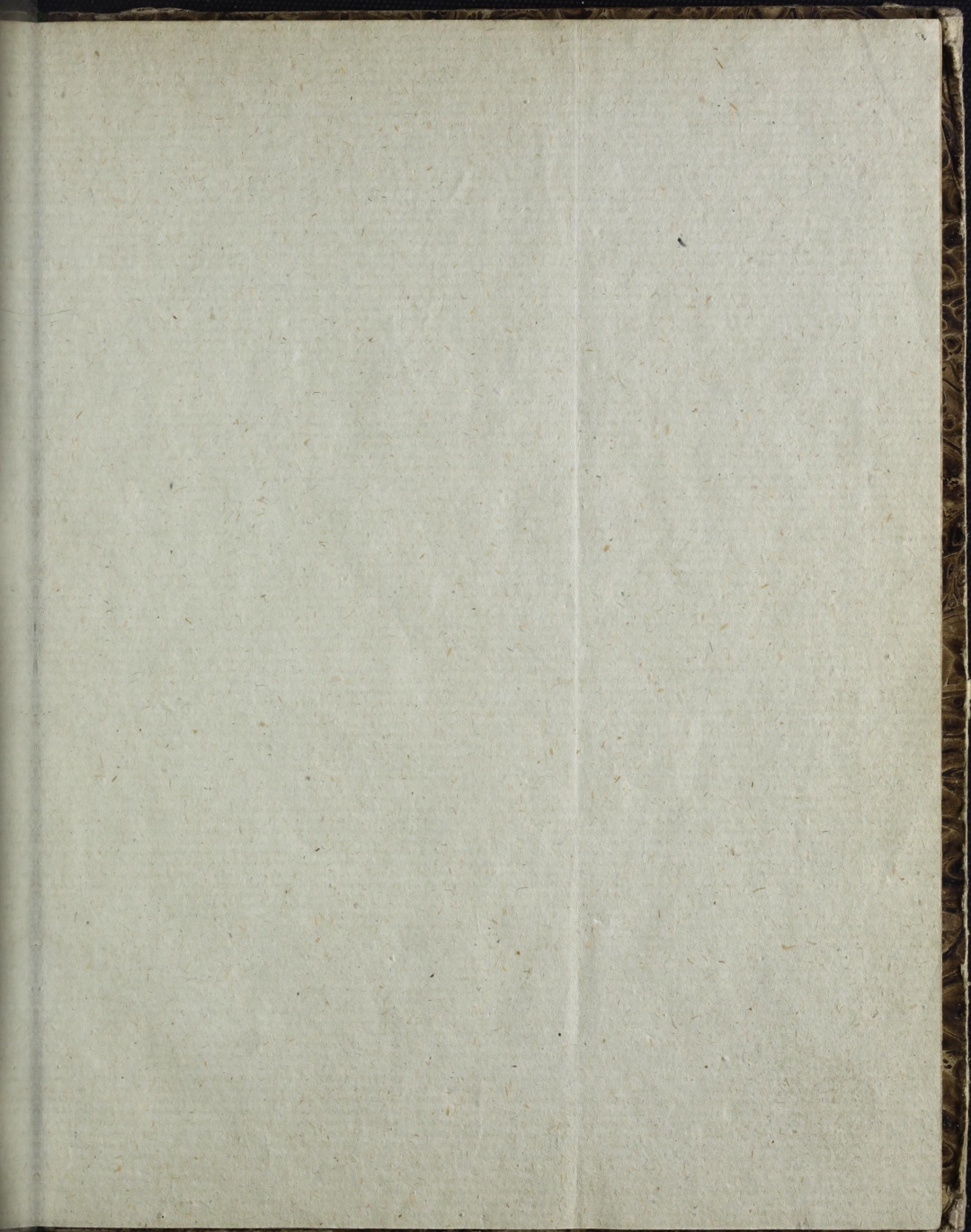

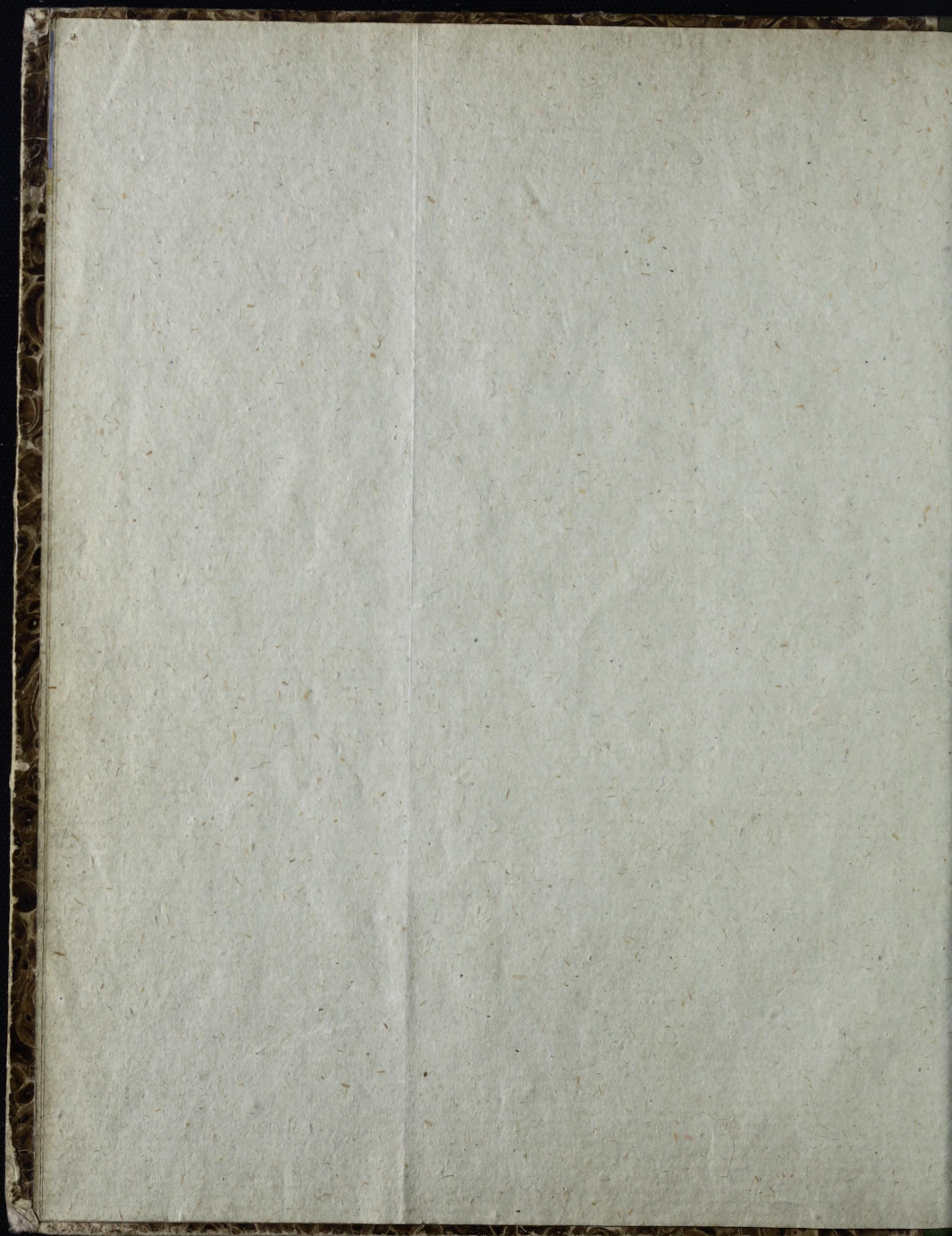
RMr. Qu.

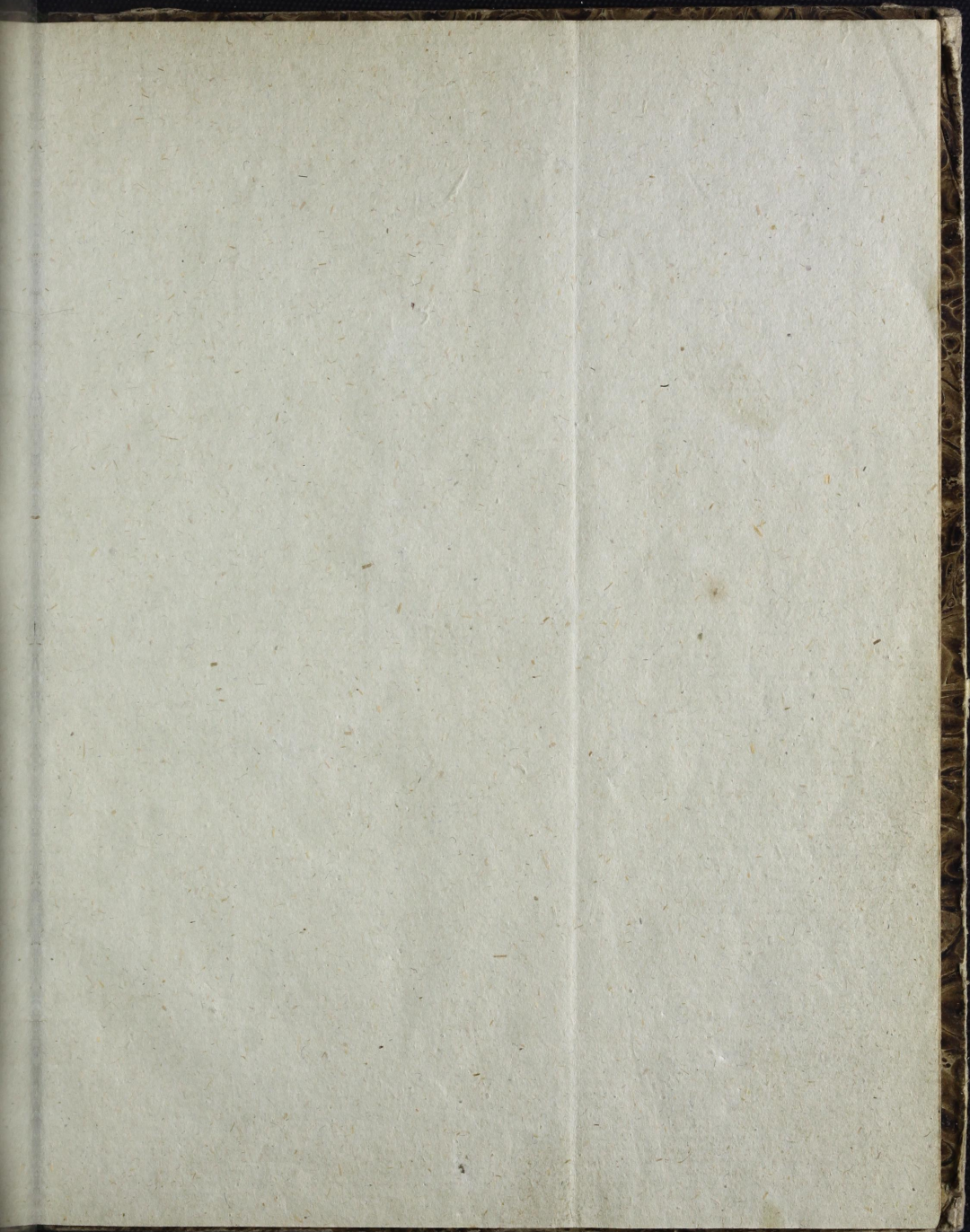
461.

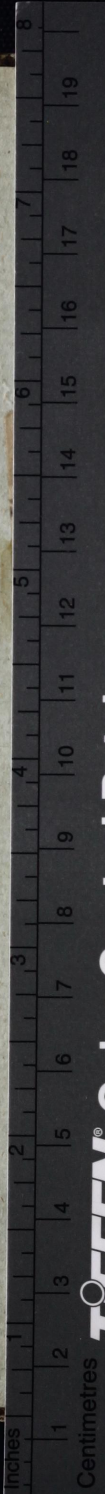
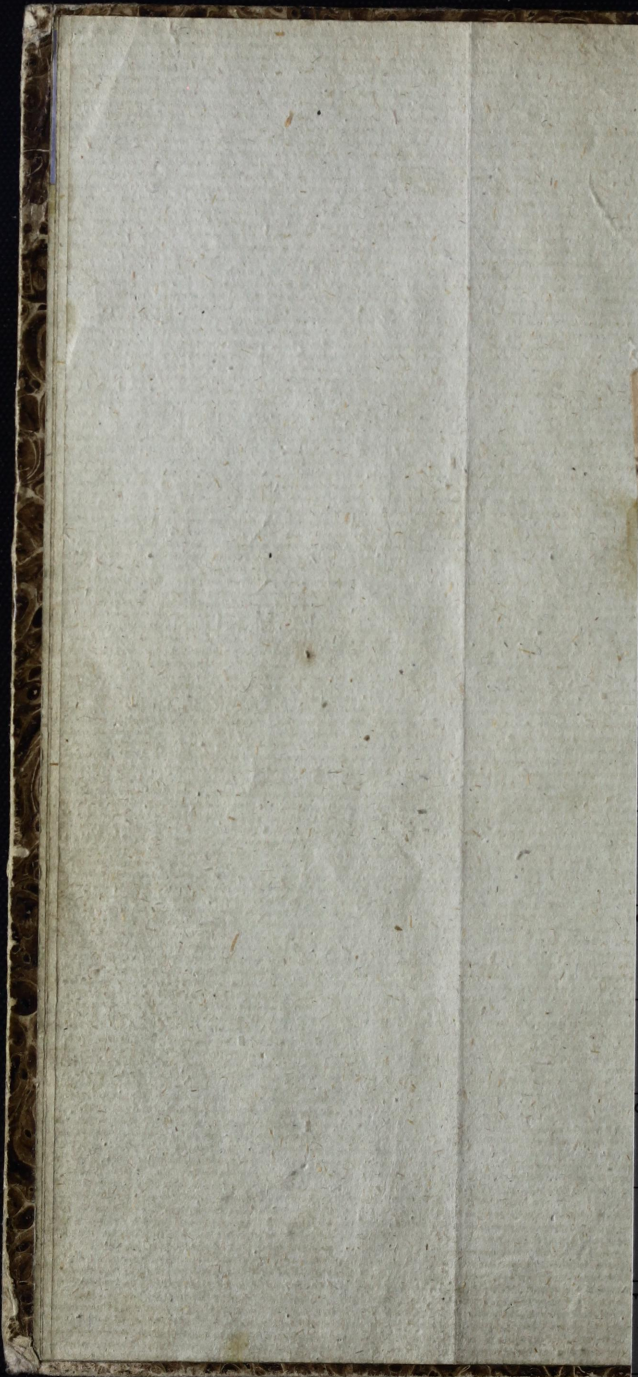

TIFFEN Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

COMOEDIA
BALASSI MENNIHART
arultatafarol, meli el fakada
az Magyar orfagi masodis
yalasztot IANOS
kiraltul.

Handwritten: Cuius Amicus Verax de Juppiti
et cognomina Verax de
Verax 1525

Matthei 22.
Aggyatoc meg az Chafarnac az Cha
faret, es Istennek is az Istenet.

Handwritten: Juris Juris manu p. non vis. Juris
Juris Juris Juris Juris Juris
Juris Juris

NYOMTATTATOT
Abrugybanyan ezer ot fasz hatvan ki-
lenczedic es teneben.

Handwritten: Ex Libris Atavorum jure hereditario mte
Superlectura numerat Michael Wira
Bolthas Darath de Puspoki ab 1700
Deus Providet

the
in
the
of
the

r
8
4

COMOEDIA
BALASSI MENNIHART
arultatafarol, mellicel fakada
az Magyar orfagi masodis
yalasztot IANOS
kiraltul.

*Comy Andrew Barath de Puspoki
etio cognominis Bolthas de
Varad 1525*

Matthaei 22.

Aggyatoc meg az Chafarnac az Cha
faret, es Istennek is az Istenet.

*Jure juris manu suan vis juris
Jure Juris Coust in die m
hute me*

NYOMTATTATOT
Abrugybanyan ezer otfaz hatuan ki-
lenczedic esuendoben.

*Ex Libris Acaorum jure hereditario mte
Superlectura numerat Michael Wira
Bolthas Barath de Puspoki ab 1710
Deus Providet*

G. TELEKIEK
ALAPÍTVÁNYA

M. ACADEMIA
KÖNYVTÁRA

AZ MARADEC MAGYAR
Országbeli vitezlő Vraknac, es Feiedel-
meknec mindenüt lakoknac, Szekes fe-
yeruari Karadi Pal Istennec ked-
uet, es az hyűslegben valo meg-
maradaft kiuannya.

MAGY. AKADEMIA
KÖNYVTÁRA

IKORON AZ BA-
lassa Menihartrol valo Co-
media az er. kezemhez aka-
dot volna, el oluasuan az e-
czodalkozom vala raita minemü re-
tenetes es halhatatlá Istéreléségeckel es
arultatafocckal vala rakua, nem túrhe-
tem hog. ki ne nyomtatná es mindene-
nec tuttora ne adnam.

Eggyert ezert, mert eleitül foguan,
ah mint az magyar ország Cronika bi-
zonittya, egez magyar ország affoc par-
tolassert, arultatafert, es idegen feie-
delmeknec valastafaert, puztula, vesfe-
es romla, meg vyaluan az ű tulaidon es
termezet ferent valo kegyelmes feie-
delmeket, kiert ezutanpis variac az

2
maradékoc az ű vesfedelmeket, nem kü
lőmben mint o tóruenbe a Ierusalem-
beli ec, kikről erőssen panafolkodic az
vristen hogy meg vtaltac volna az las
san folio Siloenac tauat, az az: az Ierusa
lē belikiralt, es ragazkottanac volna a
Sirusbeli poga Rasi kiralt, es a Sama
riabeli tiz nezetsenegc Sido baluāi iado
kiraliahoz Phacehoz: kiert az vristē erō
ssē fēiegeti Esaias prophetanac altala ca:
viii: hog fel hoznaia az Assiriabeli pog
ā kiralt, es mīdekeppē el puztitanaiā ō
ket, melliet beis telliesite az vristē mi
keppē a kiraliokrol valo historia meg
bizoittya. ez az oka hog az mi orzagūc
is el puztult, felliecc hat az maradékoc.

Masert ezert gondolam hog ki niom
tassā, hog mindenec ezt latuā peldat ve
gyenec ebből az arultatafnac eltauozta
tasara, Mert az eg Balassaban niluan al
talan foguan meg lathattyac az istennec
mīdirgalmasaganac, hozzu ideiglē valo
varasanac miuoltat, es mīd rettenetes
lūntetelēcc es haragianac sulogat mert
noha loc

3
foe deiglen el halaztya ű az bñntetett,
es a keputalast nem mindiartõ ielenti
ki; de azért soha bñntetesnelkűl el nem
hatta es el sem hãga; hog ezt ertűe min
denec hyűffegbē űgekezzenec az feiedel
em nec solgalni es mellette vegig meg
maradni az irasoknac itese feret, Mert
az feiedelemseg istentűl vagyon; es mi
den lelec engegen a feiedelemnec mint
a f: Palis mongya: mert valaki az feie-
delēnec ellene tusakodic istēnec rēdele-
senec tusakodic ellene, kiből istēnec ha-
ragiat gerieztic feiekre. Erre monga f:
Peteris hog meg a visfosoknakis fűgseg
engedni. Bizõnial valo historiac bizo-
nittyac azt hog e vilagnac birodalmi el-
len valo partolokat rettenettes bñnte-
tessel bñntette meg az vristen, noha a-
zoc istennec rendelesebõl tamattanak a
feiedelemsegnec ellene neminemi bizo-
nios okokert; hog istēnec bñntetesnec
ezkezi legēnec; de azért az ezkezeketis
vgyan el vezette ű maga isten igassaga
ban es sentsegeben meg maralluan.

Mint

Mint o törvenben meg mondotta vala
 Salomonnac hogy mig el addeg ket fele
 nem szakaztja az u orzagat, de halala v
 ran fia Roboan ideieben ket fele szakaz
 tja, mint megis miuele: De bezzeg
 mind el vezte oztan az partolokat. Hal
 lottam hogy Balaffais azt mongya volt
 es azzal vigasztallya volt magat hogy I
 sten akarta azt hogy u el szakagyon az
 magyar orzagi Kiralytul: es utet cste
 rul vetette u rea: Szegen ember nem
 tulta meg gondolni hogy mikor az at
 tya igen meg haragzic az o fiara, vez
 zot kap es igen meg veri fiat az vazzot
 uel, de mikor fiat io keduet ol meg a
 karia kerlelni: kapia az maroc vazzot
 es egyben mariczkoluan az tuzre veti.
 Isten azert fo oc mind az buntetesben,
 mind az kerlelesben mind az orzagok
 narvaltoztatasaban, de vgy hogy az ez
 kez tis igen erossen meg buntesse. Mi
 keppen Pharahorol, Nabugodonozor
 rol, Dariusrol, es mind az tobiröl ol
 va stuc.

Erre môngya Elaias Propheta caps
vii. 10. Ime az vristen Siuólt az legyek
nec melyec Egyptus folio vizenec hata
ran vadnac, es az Mehek nec mellic A
ffurnac földön lakoznac es el iónec es
be tölt nec minden helt: Es az napon
meg borotual az Vristen minden em-
bert egy berben meg fogadot borotua-
ual az az az Assyriabeli Kiraly által,
mondom hogy meg borotual minden
fót labat es fakalt.

Meg borotuala az Vristen az Sido-
kat vastagon az Assyriabeli Kiraly al-
tal mert mind el raboltata őket, es
fantalant bennec le vagata sem fakal-
loc sem haioc nem lön, mert hol imit
hol amot hullanac el. De azért is-
meg meg büntette az Assyriabelieket,
Azonkeppen az Samariabelieket, nem
külömben az Philisteusokat kic nagy
riomorgatásokra valanac az Sidoknac.
Igy czelekedic az isten az ű teremtet al-
latiual mint hatalmas igaz, es sabados
Vr, es mindenek nec teremtoie.

Azert

Azert mikor ezeket halljuc mind-
 ninian tanulsagot vegyunc belöle, es ne
 iaczonc se Istenünkel, se hitünkel se fe-
 iedelmünkel, kiket isten az ü fekiben
 es tiztiben helheztetet ez földön, hogy
 az ü törüeniet halgassac, fegenit otal-
 mazzac az büneft meg büntessac, es min-
 den igazsagot folgaltassanac, mint Isten
 nek kepebeli emberec es földi Istenecc.

B A L A S sánac mine mü nemzetsege
 hazaa, elete, erkölce, es czelekedeti
 voltanac nem fűksagit elő famlalnom
 mert az Comedianac az derekaban mrd
 meg lesnecc: hanem czac erre intem en
 Nagysagtokat hogy az vristent fellie-
 tec az Kiralt tiztellittec es mindeu hü
 seggel legyetec: hogy az vr Istenis egy
 ideig az meg erdemlet es el vegezet
 büntetett el halassa, es meg tarczon ha-
 zatokban igaz hitben remenségbe
 isteni felelemben es feretec-

ben, es ez halal vtan.

vigē be az ő fia

orszagabā

Amē.

COMOE-

7
COMOEDIA

Balassi Mennihart arultatásáról mel-
lyel elszakada az Magyar orszagi
masodik valasztot Ianos
kiraltul.

ELSŐ REESZ.

Közbe foloc.

Kasa Mattias, Szenasi Istuan, Balassa
Mennihart.

KASZAMAT:

OTHELPH GOT-
helfh kegyelmes vram, io
az Nemet kiral az nagy Istenre mondom, Azt hizem
hogy ioual io Szenasi, im hol vagyon
meg iot Beczbol. B A L A S. Men. Az
nagy Istenre mondom, ne hoznac zac io
valaszt, is meg vgyan o llian könnyen el
arul nam az kiralt mint az elob nagy
sokker, es im ytolfor az erdelyi Vaydat.

A

K A.

A COMOEDIANAK

KA. De ezt hizem hogy meg lenne, es modotis talalhatnanc benne hogy meg lehetne ha magyar orzagban több nag Bania es Szathmar volna az lenne iutalmunc.

BALA. Pokolbanis el kellene menni Baniaert es Szathmarert, de minden fejedelem oli hogy el hadgya magat hitetni tanaczanac egy latornac hazontalan erdeme nélkülőt inkább arultatafaert annit adna: De czac adna vissza az Vaida az felesegemet, es ahoz Munkaczot, kez volnec ismeg el arulnom es oda allanom, sokkal inkább nagyobb hasonnal mehetnec oda, hogy nem mint ide iöttem, oda hadnam fiamat, leaniomatis, mert tudom hogyha az Portara küldnec őket, kit igen akar nec, hat ő általoc meg serezhetnem dolhomat Török Czafarnalis, es io értelmem lehetne az veserektülis iofagot iollehet nem
bizna

9
E L S Ö R E Z E

biznanac ream, de kemeknec es arulok
nac soc aranyat foktat adni, Török ara
ryam még keues vagyon, mindent kel
lene miuelnem hogy gyüythetnes
bennec.

KASZA MA: En iol tudom, kit nagysa-
god nem ert, hogy semmi hiteled ama-
mar czeknel ninczen es böczületed,
nem tudom miczoda hasonnal mehe-
tunc oda, Azzoniomert mindent kelle
ne miuelnunc.

BALA. Probaltam en azt immar ha-
romzoris, Baratimat es ismeröimet
nagy igerettel es adomanniat berlett-
em vala rea az Vaida Vduarabis, kül-
dettem vala amaz embert az kit tucz
titkon vgyan ű magahoz, köniörget-
tem neki az hatalmas istenerre hogy ho-
zaja vegyen es meg kegyelmezen en
nagy haznot tesec neki, mert az Ne-
met kiralynac mind hadat algyuit neki

A ű arulom.

A COMOEDIANAK

arolom: de azt űfene, hog elege arol
 lam elimmar, tőbzőr nem akaria hog
 el arulliã, sē fogalatō sem enmagã nēkel
 lec, nē tudom mit miuelliec, mert vala-
 mit tōlem kiuanna mindent myuelnec
 e minap Linczbe Bodisar fiannacis meg
 irtam vala ugian ezen akaratomot, de
 meg fenafual befellec eregy lasd meg
 amaz őfueg azzony őkreit, es vagasd le
 azkonyhara ma, mert nincz mit adnom
 fogaimnac ennyec: Laid megy ha az
 Melit Giörg aztogat elczeplettec neked
 adom azt zolgalatodba.

KAZAMA: Meg folgalom kegiel-
 mes vram, de aztkiuannam hog az te
 magadebol adnad megy.

BALAS: Az nem fokafom, nemis mi-
 uelhetem, mostanis el költenec az aran
 forintoc az ladabol kyket el nem akar
 tam költeni: hanem mafuuis el akaroc
 yelem benne uannem.

fenasi.

ELSŐ RÉZ E.

KAZAMA: Ottanaggion nagylagod a-
hoz az Batoriac borabanis az Meggies
alliabol:

BALASAME: Nem lehet, mert tarso-
mal Zaiual az titkon köztünc köz: De
Imhol Szenaffi, te menyky, Iary el dol-
godban. Io ferenczeuel Szenaffy.

SZENASL. Isten fogadgia, meg folga-
lom nagylagodnac.

BALASL. Mond megy roudeden az vr-
ac oda fel kiki mind mynemü baratinc,
Az vtanfoliunc azvalafrol kit hoztal.

SZENA: Megy miuelem. Erfec vram-
mal ha kegelmed a hit dolgabā egies vo-
lna, hat igē io baratia volna kegelmed
nec. Botryanit penig ingien modani sem
merem.

BALASL. Mond meg azt akarom hogy
tudgyam.

SZE. Vgy legyen de ne vegyen kegyel-
med nehez neuen: Czafar az Vraktul

ACOMOEDIANAC.

azt kerdi volt, mit aggyon kegyelmed
nec, erre mondanac azonnal: Ha felse-
ged erdeme ferint fizetni akar es vala-
mit adni, hat egy fal istrangot adgyon,
kiuel fel akasac es legyen neki erdeme
ferint valo aiandec vgy mord. Ezt Er-
sec vram hazanal az vtrak kőzöt az ta-
nacza mongya volt bottiani.

BALAS. Minem ütöt arultam el, ha-
nem Ferdinaudust az Czafart; es az Er-
deli Vaidat, nem varnam az io. Vram-
tul ezt, de el higgye azt az istenre mon-
dom, hogy ha somzeggia volnec üis
meg esmerneie mint az többi: Az Ne-
met Vyuari to halaban enis ennem an-
nit a mint ő maga: Az Rohonczi azta-
gokbanis io modon lenne refem, de ke-
zenie hogy egymastul tauul vagyunc;
Az töb vtrak mit mondnac.

SZENA. Ah mit kegyelmed czele-
kedet velec, ükis vgyan folnac; Erdeli
pispök

13

ELSŐ RESZE.

Pispeknek midei ővedelmet eluöttred, az barátod nem lehet. Varadi pispócha mag zic Iad tartóaniaert, soholt ieki barátod Balassa. Az arany pogacziac kiket nagy Baniaban gióytóttúncio barátim beštie arolo kuruafi gondollion velec, sem v rakkal sem fenkiuel, meg istennelis a- uay őrdóggelis; De mond meg imar az valašt.

SZéassi. Ha kegielmed akaria Dios Gi őrt Chizfar ő fólsege kegielmednec ag gia ő őzben fiurol fiura, ha Szakmart es Baniat ki adod kefedből, mert vgiá- es azt ideigatta az feiedelem te kegiel mednec. Entanaczió az volna, hogy ke gielmed elvencic, nam isten imar min dēt eleget ador te kegelmednec ezűstör araniniat, vetnel ueget affoc istentelese gnecc, es laknal niugodalóba Dios Győr ben, bekelnel meg Isteneddelis, es vala ha immar lenne gondod Istenedreis.

BALA.

ACOMOEDIANAC.

BA. Soha ez Bestiet az nagy iamborsag:
 bol es fentsegből ki nem vehetem,
 mostis immar predical minem predica
 tornac tartlac, lassan fol ennekem cse
 löl: elegem meg ninczem, mert ha az
 Szamos mind arannal folnais meg sem
 elég volna ennekem. SZE. A kincc az
 nem elég, azt Isten sem elegitheti meg.

MASCD RESZE:

Balassa. Menihart. Kelemen Ispan, Ta
 mas Deiac, es Iosa Deiac.

BA. Hallade mit beselle SZEnaffi Ištuã
 KE L: Ispan. Hallam kegyelmes vram
 BAL A. Te Thamas deac hallade? TA
 Igenis kegyelmes vram. BAL A: Iosa
 deac iöy ide te is, mit mondotoc ehez e
 dologhoz? Kele. en nem tanaczbeli em
 ber vagyoc, soha arra valo nem voltam
 en hozza nem foloc mostannis hanem
 esec, nam vgyanis nagyfagod tanalcziz:
 Ingyen

15
MASOD REZE.

Ingyen ha az barom haitafra kel az do-
log, az boroc fedesere, faluc holdolta-
talara, es foglalasara, azt bar ream bizd
a mint immar Naglagod esmerte, mert
soc estendeie hogy ezzel folgallac,

BA. Vgy vagyon, nam enis hadnagya to-
ttelec vala erette, Kouazoi tiztemis ti-
ed volt: Ti mit mondotoc hozza Ta-
mas deac es Iosa deac?

THA. En mindenkor meg lel kemmel-
is folgaltam t. k. mostanis ah mi iob
volna nagyfagod haznara azt monda-
nam: De mindeneknec elotte nekem az
teczeneiet, hogy Ersec vrammal az tob-
bi keft baratsfagot vetne t. k: BA: Mod
meg mi modon lehetne: TA. ketkeppen
aiandeckal es hittel. BA. Miczoda? Hit-
tel? Bizon nekem teczic, igen iot fol-
laz, az nagy Ister re mondom hogy soha
semmihez ollian kez nem vagyoc mint
elcz, mert nagy io es haznos kereske-

B

desnec

A C O M E D I A N A C

desnec elmertem az hittel valo keres-
kedest mindenkor, kihez az több keres-
kedesec mind seminec teczenec, kit en
megis probaltam, mert en toluailot-
tamis, loptamis, bortis arultattam, sil-
uat, dinniet, vgorkat, es egyebeket so-
kat, poztot, gyolozot, es egyeb kalmar
arutis botal tartottam, bõr gyûitõis Ti-
maris voltam, az arani czementetis
meg izelitettem vala, Infurmma mind
semmi az többi az egy hittel valokeres-
kedeshez kepest, mert czac ezzel talal-
tam mindenemet Szakmart, Baniat, De-
trekût: Az aiandekot nehezen miuelem
mert ez minapis fiz gyra ezûsteh
aiandekozec Z A Y N A C az Kassai
Capitannac.

I O S A de Lam azert ferze fegeny
Ferdinandustul Zay te N. kegyelmet, a
mint akartuc vgy birtuc mindenre,
vgy cõmendaltattuc magunkat mind cza
zarnal

MASOD REZE.

farnal s- mind az vtraknal, mindent ked
uunc ferint hazuttattunc vele, azzal bi
zoni semmit nem artottal sem vfora-
ual nem votte raitad.

EA. Szolliunc mostan az felol a mi-
nemu valaszal iart Szenassi oda: oztan
keful el Ersek vramhoz te Iosa deac
lafd meg valamit miueihez Czafarnal
mindent meg probali, De Ersec vram-
nac ezt mond en sommal, hogyha io
gond viselom lefen kez vagyoc egy hit
et vele tartanom, de az en predicator-
omnac meg ne mond sandekom, Ez-
zel nem kellene kefuunc, Igeri aiande-
kottis neki. Szakmarth, Baniath,
nem hogy en itt e földön el hadnam,
auagy Kiralnac kezeben adnam, de meg
holtom vtanis IST e N. bar menny-
orszagban maradna, u ot laknec, en pe-
nig azt kiuannam hogy vag oda vibetne

A COM OEDIANAK

velem Szakmart, auagy efölden lelkem
Szakmarban lakhat nec, en azzal meg el
legednem, lenne azoke menniorzag a-
kicckiuannyac, de en Szakmart ki nem a
dom kezemből sem Dios Cióret sem
Munkaczert.

TAM. Hűsem ha meg vesic Munka-
czot meg kinalliac nagyfagodat vele, re
a feleltel hogy meg adod Paniat es Szak
mart es meg elegezel Munkaczal, meg
kel miuened.

BA. Arra ebet vegyenes, kefeb vagy-
oc mind Vaida folgaria es mind Töröse
lennem, hogynem mint en Szathmarne
kül lennem, mert en Szakmart vg tar-
tom ha egy al földi kirali volnec ben-
ne, noha halgatoc, es fegenitem maga
mat kirali elöt, de azert az Dragffy io-
zagat ide birom, ki tefen tizen ket ezer
haz iobgyot, kit ide birooc berne, Szi-

ni va

19

MASOD RESZE.

nir varatis ide birom, az erdelyi pifpek-
 legnec io rezet, czac ezis Thafnadaal öz
 ue tezen eztendeig legalab tiz ezer fo-
 rintot. Nagy Eaniatis birom, minden
 eftendöben negy czementem vagyon
 belöle, minden czement legalab tefen
 niolcz efer araniat, harom faz gira e-
 züftöt. Ennelkül am tud gyatoc az vrak
 es nemes emberec iozagaban kinec ki-
 nec famat nem tudom mennit biroc,
 czac azzalis kölczegemnelkül megele-
 gitem folgaimat, valamit ad kiraly es
 fizet louagimra, azt mind ellopom, in
 summa, penfemis ezüstemis, es arania
 mis vagyon, annie földet biroc mint eg
 Nemet orfagbeli Herczeg ennekem né
 kel Dios Györ, kirali ha el akaria ven
 ni tülem vagyon ertekem rea es ertel-
 mem hogy meg tarthatom.

IO. El vegezet dolognac nem kel ta-
 nacz el megyec Ersec vramhoz.

B ii

Har-

A COMOEDIANAK

HARMADIC RESZ:

Iosif Deac, Ersec.

IO. Ersec vram nagysagodnac az en vram Balassa Mennihart eltig valo folgalattyat izene mint bizot kegyelmes vram. ER. Isten meg fogagya űk. mint hagyad vradat? IO. Iol hattam kegyelmes vram. ER. Megis azon hitben vagyone az kiben az elöt elt es volt? IO. Nem tudom miczoda hitet mond N. ER. e volt előfer az ű hiti hogyha az ű dueffegre valasztatot, mind ez vilag gonossagat miuelneis erőuelis iduezülhet, es ha az karhozatra valasztatot, ha ollyan volna mint sent David vagy sent Peteris es s. Pal vgyan karhozni kellene.

IO. De bizon ezt erőssen hitte kegyelmes vram ez elöt, mostanis az öregbik fia azt hiszi, de immar nagysagod ellen vetni

21
HARMAD RESZE.

vetni nem akar hanem folgalni, mert
immar miset hal, es bõitel, auricularis
confestiotis hall.

ERS. Bezzeg tuggiad am hogy ha azt m
ueli es somot fogadgya, mindenbe bara
tria akaroc lennem.

IOS. Kegielmes vram mindenben azt
kiuania nagyfagottol, valmit nagyfagod
mond azt miueli, mert engem cziac az -
ert kũ dõt fel. ERS. Igen akarom, men
tõl hamarab sembe lesec yele.

NEGIED RESZE.

ersec, Balssi Menihart

BALAS. Aggion isten io napot kegielm
es vram. ER, Isten meg fogadgia io Ba
lassa vram kegielmed nec. Az kegiemed
ifenetit es maga aianlassat meg ertette
Iosi deaktol, kegielmed nem artot yele
io neuennisvõtem kegielmettõl.

EA; Mindenben az teuõ yagyo ah mit
nagyfagod

ACOMOEDIANAC.

nagyfagod akar es paranczol. ER. Ha
 reczeneiec mindeneknec előtte gyonn
 iec meg kegyelmed. en magamhoz, hc g
 ninkab bizōiosb volnec kegyelmed. hi
 tiben es vallafaban.

BA. A mint mondam mindenben nagy
 fagod akarattia legyen.

ER: Vgyan mostanis meg lehet ez. ker
 reczkeben kegyelmetül, effec terdre
 k. es famlald elő minden bűneidet.

BA: Bizon az ennekem e femben nem
 iut mind, de az naggyat a mi e femben
 iut, es meg emlekezem rola meg mon
 dom, ottanczac menizer lettem. arulo
 ua egyeb bűneimet el hagyuan azokat
 famlalom elő. Ha pedig mind az többi
 tis elő famlalam, egy hetig inset fel
 nem kelhetnenc.

ER: Kezdel czac, enis e fōdben iutatom
 io refet, mert tudom minden do go
 dat. BA: Gyonom te neked vram istē

füz

23

NEGYED RÉZE.

fűz Marianac, ſent Peter nec, ſent Pal-
nac, es az fő papnac.

ER. Vgy vgy fiaczkam, igen talalad
mind eſeket. BA. Ne verid ki teie mből
ſent Micloſnac viſi kiralnac. ER. Paſ-
peknekis mert pappec volt ſent Miklos.

BA; Mind az tob ſenteknekis, nekedis
kegielmes vram. ER. Miert nem mon-
dod iſtent kegielmes nec hanem engem?

BALAS. Hadi arion moſt iſten cziak nag
ſagod haznalhatna ennekem, ah mint
remenlem hogy haznal. ERS. Tudom
hogy Munkaczo ki uannad vramtul, es
latom hogy tizta ſiuel tiztelz engemet
meg latod hogy barátod leſen, de gyon-
nyal czac moſtan.

BA. Im el kezdem, Meg gyermek valed
hogy egy gaz lam hazanac az padlalat
belől az ſobabol hozzu furuual meg
furtam vala eiel, es minden ſabia ala fu-
tot vala raita, az gaz lamat vgy loptam
vala meg. C erſek.

A COMEDIANA C

ER. Gyermekefedhez kepest iol kez-
tel volt eletedhez. BA. Vgyan akort az
fentegyhazatis fel törtém vala, es az
Monstrantiabol az Sacramentomot ki
raztam vala, es a Monstrantiat el loptā
vala. ER. Miheliet fűlettel, ottan mind
lopni smind toluailani tuttal; az Mon-
strantiat el lopni es az Sacramentomot
ki razni nagy bűn volt, es fűntseg tőres.
BA. Meg aniam meheben es az vtannis
gyermeckorombanis ferettem en az e-
zűflet es arannyat, Anyamat venkora-
ban őzuegy voltaban minden marhaia-
bol ki toluailam es foztam, ki miat ba-
nattiaban megbolondula es meg nyo-
moroduā mas ember hazabā hala meg.
ER. Meltan verte volt meg Aniadat az
Isten, hogy illyen Monstromot fűlt
volt ez vilagra mint te vagy, Mert az e-
gez magyar nemzetnec nagyobat nem
yethetet mint hogy tegedet fűlt volt e
vilaga

NEGYED REZE.

vilagra, mert czac az ti arultatastokert
 vagyunc idegen nepnec fidalmaba, meg
 Czafarunknalis, vgy annicra hogy im-
 mar az iaboroknac sincz miattad hitele
 BA. Haly többetis. Mikor Gyarmatbá
 lakom vala akkor Matthyus földet mid
 el puztitam. Leuabol el rablá es el foz-
 tam az neper: Is Mer nec vala az Szom-
 bati aros nepekis, főkeppen az Bars es
 Nytra varmegyei Nemes nepc kiket
 rabbaimma töttem vala. ER. Az en segé
 iobbagymatis kiket dultal rablottal ne
 feleicz el. BA. Ackor mas ersec volt, vgy
 kellett leni, mert meg akic attyáfiat vol-
 tanacis mint segen Forgacz Ferencz ki-
 nel hugom vala nem marathattac afele
 ostorozasnekül túlem, hog battyam Ba-
 lassa Imre Erdeli Vaida vala, aztis rea-
 vettem vala hogy vrat el arullya.
 ER. Azt ha akarnad sem tagadhatod
 megh, mert idegen nemzetekis
 C ii rakuak

A COMOEDIANAK

rakuac rutfagtokkal Sõt Paulus Iouius
 Teles historicus Erdeli el arulafat Cro-
 nicarabianis be irta, es ez egez vilagon
 fellel minden örökagoc oluafat: Balaffi
 Boldisaris ecczer ollyan arulo vala, ki-
 nel nagyobb foza nem lehet, mint az ki
 tulajdon atyafiat a kiuel egy ellenfeg
 nec kezeben adgy, mint tegedet Fra-
 ter Györgynec ki ellenfeged vala keze-
 be ada: Teis ismetlen az te atyafiat
 Muranban ellenfeged nec kezeben adad,
 nagy erôs hittel neki meg esküuen, ot-
 tis hitedet el hagyad. Hifem tudod Bala-
 ffa Sigmond battiadis Gyõreert mind az
 ket kiralt el arula. de nagyobb doloz az
 hogy mostan is az maradtokat ol-
 lian arulocka akariatoc tenni, mint ti
 magatoc vattoc.

LA. Ovriften, hogy az gonoz neu em-
 bernec halala vtannis meg marad. Bala-
 ffa Boldisar iollehet azt miuele, vgy va-
 gyon,

NEG YED RESZE.

gyon, Sigmondis, de enis hogy Léua-
ban akadec, akkor vigadec, senkitül sem
mit nem felec, mindent szabadon miue
lec, sem lelkit sem Istenit nem nefec.

ER. Azert vere Isten meg akkor es bu-
dosoua von, hitetlenne leuel, mennisod
io legent haital el, az te fok oker haita
sod miat. BA Igazan meg mondom, az
vala az sandec, hogy enis vgy czelekeg
gyem Leuai Istuannal, mint battyam
fezen Sigmond vram, hogy Dios Györ
ból az aruat Pirphinger Orfoliat ki sin
le es el arula. Immar most budosafom-
mat samlalom elő. Hogy Ferdinandus
Czasar ki vere orzagabol latorfogom-
ert, Frater Györgyhez budosam, ki Di
odot es Letat ottan aiandekon meg ada
es nagy erős hitre meg esküm neki es
büt leuelet von tülem, de ot nem mara
dec sokaig, mert Kiralne azzon folgata
lóc.

A COMOEDIAN

ER. A mint látom, az nem budosafod,
hanem tellies bizonios arultatosagod,
azert bator ne sepicz isten elöt maga-
dat, mert tuggya hogy arulo vagy.

BA. en annak boktam vala mondani se-
meliem nec keduezuen: ER. Meny to-
uab, mert azt nem tagadhatod hogy aru-
lo nem volnal. BA. Hogy meg bekellec
kiralne affon Frater Gyergyel, kinec
annakis az azzonnak erős hittel meg es-
köttem vala, es leuelettis attam vala
rola, is meg kiralne azzont el hagyam,
es Frater Gyergyhez allec.

ER. Tehat teged esköuesnekül so-
holt nem hittene meg, meg azzal sem
tarthattanac penig meg. BA. en a hütet
mindenkor annira böczüllem amēnre
látom, hog hasam es erzeniem telliesed
heslec belöle, annac kiuüle ennekem se-
hitem sem istenem. ER. el feleittem
volt meg a fegen Orzag Lazlonac dol-
gat,

29

NEGYED RESZE.

gat, kit igaz es szabad vtaban meg leffel
es meg mordallal, marhaiat el toluaiol
uan es meg foztuan battyaddal egietem
be. BA. Ahoz ketten voltunc nem czac
en magam, fegen battyammal Balassa
Sigmondal voltam ketten.

ER. Né feretec efele gyöast, igē fe pited
magadat, mongy többet: BA. ottan ha-
mar Seredi Györgyel Frater György
küldé Ferdinand Czafarhoz Beczben az
Coronat hozta vala akkor Seredi fel: a
kor sok iambor előt nagy dífes valec es
fe gen Nadasdi Thamas kezen meg es-
küm az ű felsege hyúsegehez, de vgyan
nem allam meg. ER. hit leueledetis sok
eztendeig tartottam ladamban, mostan
hísem hogy vrüknal vagyō, mert az fe
gē attyanac vtána vala. BA. vğ vágō, ac-
koris hit leuelet attā vala de az regi do-
log imar. ER. Amint en látō teneked a
te hited meg auelt mint az igen agh em
ber nec kentese. BA. Fe

A COMEDIANAC

Ferdinand Czafart ismet el arulam, iol
 lehet soc arannyal aiandekozot vala
 meg akkor, es Petruvitot az Ianos ki-
 raly fiaual Erdelben hozam, kit ha en a
 kartam volna akkoris soha az Kendiec
 azt nem miuelhettec volna: Akkoris e-
 roffen meg eskuttetenec az orsfaggyule
 teben, de akkor gonoful folt vala egy
 fegen nem baratom, mert hogy eskez-
 em vala, hatá megül monda, Heredic ez
 immar Isten hiru el ha iol emlekezem
 rola, de azt el halgatom, es semmit né
 gondolec vele.

ER. Iambornac anniet kellöt volna ez-
 zel gondolni hogy megis kellett volna
 ezert halni, de te meltan halgattad el,
 mert igazat mondot a fegen legen, Tu-
 dod ki volt az: BA. Tudom, de mige el
 fiaiaban lefen az izi mind magana: fi-
 mind iobagyanac vgy czelekedem vele:
 De czac el nem feleitetem volt egy fő
 dolgo

31

NEGYED RESZE.

gomat. ER. Czoda ember vagy: Niha
dolgodnac niha budosodnac mondod,
maga mind arultatod, bar ne sepicz
dolgodat, de gyonnyalio modon.

BA. Befedem iarasza ez ennekem, de ha i
gazatkel mondanom, ez volt fellyeb
valo arultatofagom, tellies eleteemben
menit miueltem azoc kőzzül. ER. el v
nam czac azon arultatofagodat, amint
latom te egyedül az miközönfeges an-
ianknac mint az földnec nehezéb voltal
hogy nem mint Europa mindeneftül,
mely az egez vilagnac alkalmas része,
mongy többet.

BA. Kerem vala Gyalut az Kiraly fia-
tul es az Anniatul, de nem adac, En azon
igen el busulek: Bebek Ferenczel es Ken-
di Antallal őzue tanalczkozanc hogy
mereggel őlliuc űket, es Erdelt magunk
nac foglalliuc, Töróc Czafarralaggiüt
tarczuc, Ezen egymással erőssen meg el-
künk es hit leueletadanc egymasnac er-
ről de en latam hogy nem mehet veg-

ACOMOEDIANAK

hez gyorsan megforditam az kazat el a
 rulam tarsaimat, vgyan eiel hazokra
 menec es le vagatam űket, en mostanis
 it vagyoc, az hit leuelet banom, vgy
 hallom hogy Kendi Antalnal volt, et-
 tül foguan oztan mind felec hogy enge-
 metis meg niakaznac arultatosagomert
 vgy arulam el is meg az Erdeli Vaidat,
 ki bizon nagy haznomra vala, mert Ba-
 niam vala, Varaim es Varaisim vala-
 nac, es Alföldi Kirali valec, de az lelki
 ismeret mid furdala hog soha nem niug-
 hatam, vgy tetczet mint ha eyel nappal
 affeldből, mikor öttem, ittam, aluttam
 es egyebetis miueltem, ream tatuan sa-
 iokat, kialtottanac volna ez en tarsaim
 felec hogy az Kiraly fia meg tугya hog
 en voltam fő az arultatasban, es enis vğ-
 iaroc mint űk segēies, iollehet meg tut-
 ta volt, mert sokker hiuata be erdelbē
 hozzaia Szakmarbol, de efēbe vōm dol-
 gomat, nē mercc mēnē, hanē balra hagiā
 biczket, es a fekerczetis meg fotditam
 gyors

NEGYED REZE

gyotfan a Malöba allec, harö faz hordo-
tis veretté vala Halmiba, Zay tarsö va-
la hog az Meggyes allyat be fűriuc. iga-
zã mődö hog anit fűrtünc hog az orfag
nac iob reze el vefe miatta vrüktul, ne
kéis felelegé gyermeké oda vagö: A Sze-
kelieknekis meg eskütté vala hogha fel-
tamadnac vroc ellé (meg segitēüket, de
abbã fēmi nē lön, mert soc ezert le vag-
daltatec bēnec, de azoknac ānac elötte
is meg kellett volna halni: de hadiarion.
ER. Míd biczkedes molnoddal özue el-
vezt az istē, mert akar míd budossal es a-
rud el vradat, ha vga raitad a hatalmas
istē keze. BA. Ha göga volna istēnec e vi-
lagra regē meg tertünc volna, de sokfer
meg probaltā, es vg leltē magába hog fē
mi abbã nincz. ER. Az ú fāua kit Profe-
taia által mōdot bizö igaz, mert a David
az első Psalmusba azt mōga, hog mit az
fel hānia fellel az apro port, akeppē hā-
nya el istē effeleket mint te vagy: Ma-
gyarulis fepen foktuc mondani hogy

D ii

az isten

A COMEDIANAC

az isten sem lyet sem kesic, de teri meg
 Im elege halgattad az Istenec igeiet
 söt czac fogaid fuaat fogadnadis io vol
 na fegen neked: mert czac fogaidnakis
 kie Inasid voltanac, iob hirec neuek va
 gyon hogy nem mint temagadnac.

BA. Kik volnanac azoc? ER, Szenasit
 meltan monthatom, es ha az feiedelem
 ötet üttetneie hellieted, es te lennel ő
 fogaiia niluan meg tudna tanítani: Több
 bennis volnanac; de immar tizen egy o
 ra vagyon, ideie ennünk, aszoc dolgot
 ma fforra haggyuc: BA. Sok fer louamō
 ügettem es nem öttem huzō negyegez
 oraig. ER. Hisem bizon de akkor mi-
 kor az Loffonczy es Nyari Ferencz iob
 bagy ökreit el haittotad vala, de nem
 hallottam soha külemben valo igen
 nagy igetesedet. hanem ahol ökreit
 talaltal azt el tuttad haitani, de ellense
 get nem igen tuttal kergetni. BA. Aztis
 kergettem azert: ER: Kenű azt elő fa-
 lalni bizon. De mennifer fegen magy-
 art

35

NEGYED REZE.

árt es kerezient toluailottal, dultal
foztottal es koborlottal, annac samat
senki nem tudgya. es iob volt volna hog
huzon negy oraig ottel ittal volna, hog
nem mint huson negy oraig koborlot-
tal volna.

BA. öttem f-ittam: ER. De az fegenseg
borat kenieret, es az Erseket. BA. Papp
nac nem kellett fok bor. ER. Oly Papp
volt az, az ki akkor az iouedelemből
fok iam bort tartot iobbakat naladnal,
BA: Nem tudom ha iobbakat tartot,
ER. en tudom iollehet nem mind ok-
ret haitottal hanem török etis, nagy do-
log hogy el feleitetted: Nyari Ferencz-
nec egy ser bait küldel, azt tudad hogy
nem mer veled meg viiny, de ű iam bo-
rul vitez ember mogyara kefüle es az
hagyot helyre Vvaczra rea mene, de te
el főkel elő: te fegyenedre, nem me-
red meg czac orczadatis az vitezec előt
mutatni, illien vitez voltal te akkor.

H. sem ismerunc kiczoda es honnet ya-

A COMEDIANA G

Io vagy, ki tehene boria fia vagy, im
 halliuc es tuggyuc io voltodat ahol em
 berre talalz. BA. Nyari dolga vgy vala
 akkor, azt tuttam bizon hogy immar
 mindeneknel el feleitue legyen, mert
 nem most vala, nagy dolog az hogy a go
 noz hir neu soha a mint latom meg nem
 hal. De kegyelmes vram en nagyfagod
 dal nem vetekedem, hanem czac kenier
 gec, hog N. tegyen anni munkat, meni a
 Feiedelemhez szaz gira ezustet adoc N.
 ER: Kesenem io Menihart vram, es io
 neuennis vezem, siuem ferent tereke
 dem raita, es ennec felette megis odoz
 lac, nem fukseg minden buneidet elo ki
 lalnod es az nagy Paphoz menned eret
 te. BA. O vram isten hogy nem iger
 tem volt elob az szaz gira ezustet tudom
 hogyha azt miueltem volna, nem kellett
 volna elo samlalnom enni sok arulassi
 mat, kikkel immar mind az egez vi
 lag rakua lesen:

ER: Mit mond kegyelmed? B A I A.

Im

NEG YED RESZE.

Im azt mondom vala kegyelmes v-
 ram, hogy az oldozatot varnam nagyfa
 gottul. ER. Szűz Maria, f. Peter, f. Pal,
 f. Miklos Pispoc, f. Solenna, f. Brigida,
 f. Annos es f. Serpöld, fent Kataraua, es
 mind az több fentec boczaffac meg az te
 bűneidet, es szent korczog aszonis: vgy
 teczic hogy istent ingyen nem emlitem.
 BA. vgy legyen, hizem hogy te nagyfa-
 godnaxis keues gongya vagy on istenre,
 mint igaz ennekem,

ER, ottan istenis boczaffa meg bűnei
 det, ha egyeb nem lehet benne. BA. Meg
 lehet, ha gongya vagy on effelere, ER.
 Bezzeg vgy hogy ha vagy on, mi dolog
 hogy többet mondal? BA. igen ioua ha-
 gyom az N. fauat. ER. Ier együnk im-
 mar. BA. Iőzte te Iosa deac. IO. Meg kű
 niebűle N: az nagy bűn le rakással. BA. I
 gēis, mert eleb masfel szazint volt ā, mo
 stā pēig masa szekerint vaōoc, de szitē el
 xēulec, nekē bűnei mīt ha mostā letenec
 volna, vg teczic mīt ha vgā ropognec es
 eg czōtō sincz

A COMOEDIANAK

Sincz helien, ersec vram meg vagy ket-
 som vagyon nagyfogoddal. ER: Sies hat-
 mond el gyorson, el vnam ha ezis vala-
 mi arulas; BA. egy iambor fejen legent
 es io vitez embert arulec el Szalkaban
 Kerekes Györgyét valami finnel, mert
 akkor meg mas part valec, de titkon Za-
 yt rea inditam, ki voniatam Szalkabol
 fegent, kit mostannis nagy fzuem fe-
 rent banoc, es fzuem fai raita, mert an-
 nakis meg esküttem vala. eR. Moldoua
 bais egy Claustromra kültel volt el tör-
 ni es meg koborlani. BA. vgy volt az.
 eR. Az szegen meg holt vrunknac esert
 mi kic tanalczoc vagyunc akkor azt mō-
 gyuc vala, hogy tegedet es Zay Feren-
 czet tarsodat fel akasztasson, mell yet ti
 mint az szep leanyoc az Rosa kozorut
 meg erdeletec vala ez dologert: mert v-
 runknac hit leuele volt az. Töróc Czaz-
 arnal hogy az frigyalat sem titkon sem
 nyluan sem egyeb orzagban sem Magy-
 ar orzagban az ű birodalmanac artani

39

NEGYED REZE.

nem akar, melliet tū iol tuttatoc, mert minden ertette akkor az frigyet, ū pe nig ingen sem magiar orſzagban akarta tok lopni es toluailani menni BALAS. Soc hadnagy voltanac ot ō fölfegenee nem chiak mi ketten Banfi Balintis ot volt, többekis. ER. Azoc azt müeltec ahmit iamboroknac kellett myuelniec mert ōk főhadnaggioc paranchiollattia ra olian ve fedelmes helreis el mētenec de te es Zay akkoris az ſitorban heuer terec chiac BA. Immar enis ehetnem ke gielmes vram Meniünc tehat es egiünc

E T E D I K. R E S Z.

Tamas Deac, Balassa Boldisar, Lakai, Peter Deac.

TA. Vram Balassi Boldisar ideie vduar hoz meni. BA. BOL. Debestie mennien: hanē niergeltes hamar paripat, mēniünc Giōtre kōbe. TA. De. Nagy dolog az bestie kuruafiae hogy nem hagioc el Giōtre kōnec mondani, apadtol vōtted est, mert ōit nem kobo rhat, kiert ō neki

E nagy,

AZ COMEDIANAC

nagygiótreleme vagon te is penig olliã
 akar f leni: mostanis meni feigent es kif
 sebfeket viseltec, amaz iambor Balassa
 Ianosfis azonkeppen az te apad, es mies
 kie folgac vagiunc miattatoc, vgian fe-
 gienliuc iamboroc elot meg czak vtana
 tokis iarnunc, mert vgan vyal mutatnac
 mellettetec midenot. Io volna azert ne
 ked vduarlanod es mentol gonozab
 volt apad, te annal iamborb lennel,
 hogy az nagy kissebfeket kit visfeltec,
 ha mindenesul foguan elnem vet-
 hetnedis megis ualamic enyeztene-
 el bene mondhatnanak ualamic iot felo
 led. BA. IOL. Szebben folnal ennel az-
 ert es lassabban magamnak hog ne halla
 na az Nemet. TH. ha sebbe folnek sem
 mit nem fogna mert egy Barbarus vag
 mind termesetedbe es erkulchedbe az
 könyu fo te raitad nem fog, tudod men
 niser foltã read, mit hfnalnek uele ha
 könnyeb foual folnek, minc ollyã vagi
 te mint az iol neuelt Vr fiak kik azert
 az mi

41

ETŐDIC RESZE

tarfaflaginkban igen keuessen vadnac, eg
 auag kettő, te az apad természetit ki-
 ben fületettel es fel neuekettel, nem
 ezac meg tartod, hanem amint latom
 ugyan őregbited, mint ha mostan ő tel
 volna ki Scitiabol, azért egy Barbarus
 vagy te. BA. POL. De B. st. e. erti en azt
 mit tessen az Barbarus, tala m borbalar,
 auagy kis Lőrincz Katat, az io, es maga
 rul vagyon, de azt az lator Szenaffi ki
 ezapta kezemből. TA. d. Mind Barba-
 rus mind Scitiai vagy: isten el vesessen
 ugyan ebben ha erre fülettel ely ebben
 hely megis benne, mind Apastul mind
 annyastul: ezac iambornac valo volt az
 Foual valo tanitas es intes, az latoron se-
 mit nem fog, mint raitadis, mert im se p
 Foual se m tanol se meuet se gre vesed ör-
 dög meg kemenitette siuedet az vr mő
 dassa ferint. En Vr meg latogató attiak
 nacalnoklagokat fiakő harmad es neged
 izigle: Ostoraual se gödolz isteed nec, iő
 azt se tudod yag őe isteed yag nicez, aniad.

ACOMEDIANAC

hugodis, őczedis, foglagba vadnac niava
 liaifoc, temegis azon latorlagba iarz el
 isten el veft erette. Ba Bol. Morogy mo
 rogi, en vagoc azert az Balaffi Boldisar,
 abban meniunc cziac el azkit te alma-
 doz, miczoda fia volnec en Balaffi Meni
 hartnac? Tudode az fakmari arani poga
 cziak helieben valamint fualahogymast
 kellene keresnunc Detre kőbenis. Detre
 kő a meli hegien fekzic, hamind arani
 es Giemantal folinais meg fel elegē sem
 volna. TA. De Balaffi Boldisar vgian ne
 ued, de ha azt meg tagadhatnad bator na
 giot adnal erette, es bar elczerelned chi
 ak eg koldus neuēnis, lockal tiztesegesb
 volna: ha aranies kazdaglag kel, azt iam
 bor fokta talalni, az lator ha talalis, fal
 ma tūz, ma ha vagiō, holnap nincz, mint
 tū iarto caz propheta mondassa Ferent,
 benedictio domini facit diuites.

BA. Bol. Vagy benedec vagy kelemen,
 de en azt mondom hogy mund iambor-
 sagod smind tudomaniod tied legien, ne
 kem

43

ETŐDIC RESZE

Ikem cziak aranium legien. TA. Deak
 Nem io diznonac a giömber, mac neme:
 vgianis nem illietenek nec valo az tudo
 mani, ki nagy draga dolog. BA. Boldisar
 Mind ez vilag tudomanian sem adnam
 ez Giemant Gyüröczket ki vyomban
 vagon, la mely fepeczke meg fiamra-
 is ra mirad nem vgy mint az tudomani
 TAM. Az természet egy formaban ön
 tet tegedet Apaddal, czac efel külemb,
 hogy ü ideie ferint mikor minden la-
 torlag szabad volt, többet miuelt benne
 oztan apad anniuat iob naladnal hog az
 az ü folgainac niha niha adot aiandekot
 noha töfüé volt, te annyuat meg halla-
 dod ütet hogy fel taller arra morhaint
 sem becülled folgaidat föt el vezteni fe
 fegyenletted üket. vgy iteltem magam
 ban, hogy ahol ket batka haznot erfehis
 né akarod masnac erezteni temerdegb
 az orczad bőre az bochkor bőrnél.

BA. BOL. Ez had iarion az mind semmi,
 ebben en eleget hallottam apamtulis,

44
A COMEDIANA C

de enis azt miuelem amit ű, ezeket en
semminc tartom, De te is egynehany v
radat arultad el ha erre kel folni, söt va
lamenit ez ideig folgaltal annit arul
tal el bennec, Ebec Ferencznekis te va
lal fő tanalcaza, es oratora Terek Cza
zarnal, te hoztad vala ki az etető mer
getis es oztan el arulad es le vagatad.
T A. d. vgy vagy on de en azt tutá, hogy
apadis te is titkő tarczatos, de ha ezt tut
tam volna hogy sememre vessetec, es
kezem az istenre hogy apadnakis iutot
volna benne, es leg inkább neki, mert ha
igazat kel mondani immar, ű vala fő a
liban az arulasban, s gen vramatis ű ves
te, kit sokker mint Iudas Christus hala
lat megis siratta, vgyan ű erdemli vala
ezt: de en segitsegemmel menekedec ki
ebből apad. BA. EOL. No hadgyarion, le
gē ottá fátō fāt ez moltani főc, ez vtá le
genec titkoc ezec, de mēi űc Detrekübē:
hozzac ki a paripat, mid meg iarō a bok
rokat vō geket, es les helieket, erdőkēt
ytakat, ahol atros ebereket kic Morua

45

E T E D I K R E S Z .

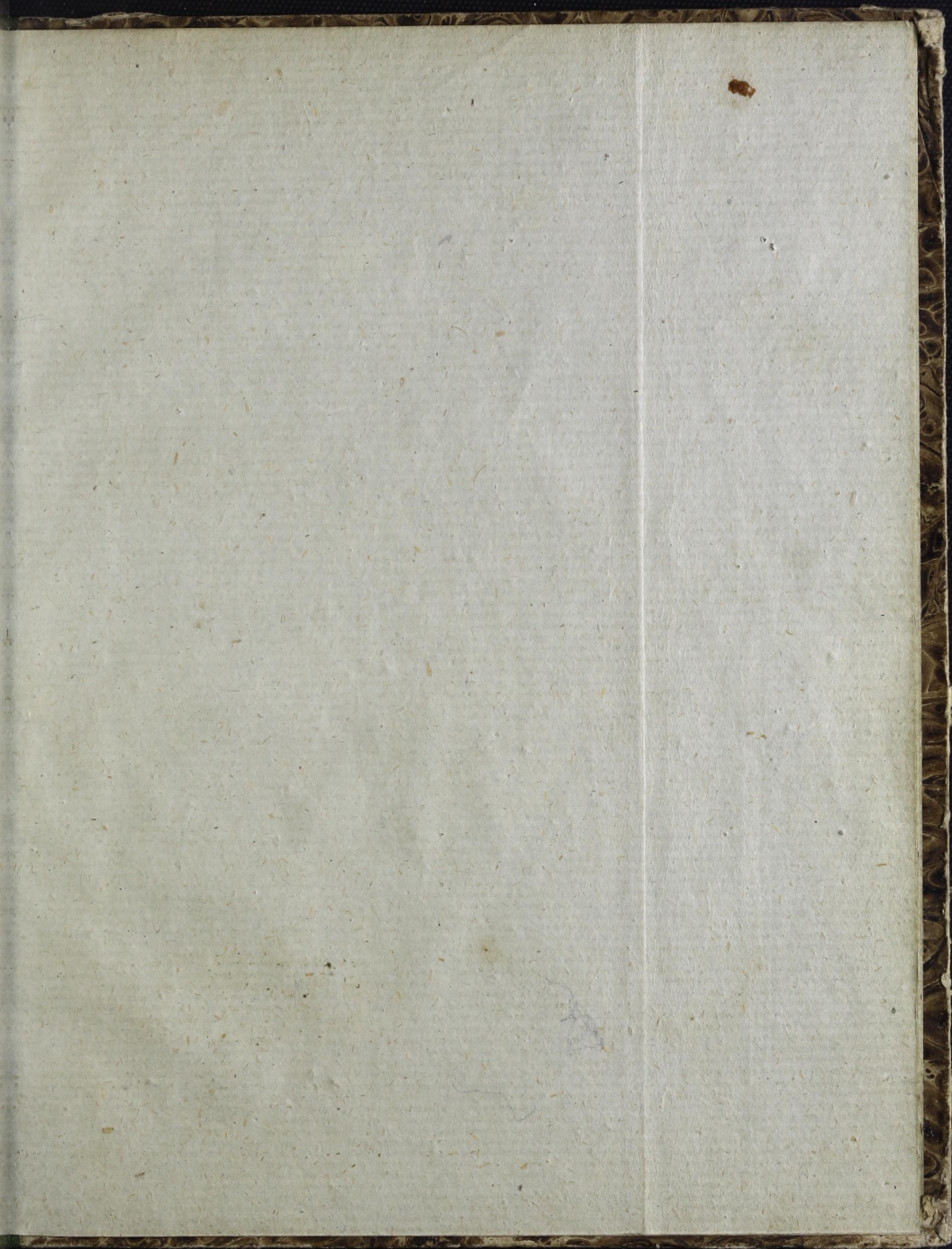
ac es Bezic lefnec, meg leshet yuc űkec
 Szep hazaczkakis vadnac az vt mellet ki
 bē eber be faladhatna, es földet birhat-
 nac belöle, ha az istē a soc bestie bekefe-
 get el vezteeie. es amaz arái idöt el hoz-
 naia, akit atiätul fokzer hallotā hog ke-
 nyu hullataffal ohaitot, arái idönc ne-
 uezuē es hua a haborusagnac ideiet, ki
 bē ű soc anāyat güithet vala. Eminap Va-
 rdai Istuānalki mētē vala, io heliē talal-
 tū: vala aros ebereket es nag sakioe va-
 la a niereg föhöz kötue, istenemre, ha or-
 nē lezē vala megölē vala a pēzert, mert
 szinten io heliē vala, nekiis elitē fel re-
 zentde nē tezcet neki. PE. hamar az pari-
 pakat. LAK: houa megē vradribec, Kas-
 saraie? PE. or az eber, TA. Vgais oda tat
 PE. Trefalze vag nē? TA. Minē trefaltā
 en az elöttis veled. PET. Iay szegeniec,
 hog mehetec ti el ha zalagok vattoc ada-
 tatuā, Balassa Menihartul, hog ű felfeget
 köuessetec mindenüt külemben nē hinc-
 nec meg, es meg igy se hiznec meg. TA.
 Halgas istenemre im hol yram. PE

PET. de: Szembenis mondottam, mostā
 is meg merem mondani. T. A. de vram
 halliac kegyel: mit mond. Peter deac?
 BA. EOL: Hallam. hadgyarion igazat
 mond, iol tudom: de az bestie. kuruafi,
 ha czac ollian tizta orczā. volnais mint
 Pribec louazomnac, niluan el nem men
 ne vele. T. A. Az kamorafeket mentul
 inkab izgattyac, attul inkab bűdős, az.
 ti dolgofoe finten ollyan: min
 dent el halgas. FA. IOL.
 iol tudom, vgyanis
 azt miuelem.
 Finis.

SZekes feyeruari Karadi Pal mihelie
 be f. Andras hanac huzon
 egyedic napian.

G. TELEKIEK
 ALAPÍTVÁNYA

M. ACADEMIA
 KÖNYVTÁRA

PET. de: Szembenis mondottam, mostā
 is meg merem mondani. T. A. de vram
 halliae kegyel: mit mond. Peter deac?
 BA. EOL: Hallam. hadgyarion igazat
 mond, iol tudom: de az bestie. kuruafi,
 ha czac ollian tizta orczā. volnais mint
 Pribec louazomnac, niluan el nem men
 ne vele. T. A. Az kamorafeket mentul
 inkab izgattyac, attul inkab bűdős, az.
 ti dolgofoe finten ollyan: min
 dent el halgas. FA. IOL.
 iol tudom, vgyanis
 azt miuelem.
 Finis.

SZekes feyeruari Karadi Pal mihelie
 be f. Andras hanac huzon
 egyedic napian.

G. TELEKIEK
 ALAPÍTVÁNYA

M. ACADEMIA
 KÖNYVTÁRA

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

Centimetres

TIFFEN® Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Blue

Cyan

Green

Yellow

Red

Magenta

White

3/Color

Black

